

Ban Chính sách, Chiến lược Trung ương

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

Số 45: 19/5 - 25/5

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN, MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO

Tin tuần qua

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

- 21/5. Tổng thống Mỹ Donald Trump hoãn ký sắc lệnh AI vì lo ảnh hưởng lợi thế trước Trung Quốc
- 24/5. Thiết bị cầm tay của Trung Quốc có thể phát hiện dấu ấn ung thư từ một giọt máu

TIN QUỐC TẾ

- 19/5. Thủ tướng Trung Quốc yêu cầu tích hợp sâu AI với chế tạo tiên tiến
- 20/5. Singapore đề xuất "nhãn dinh dưỡng" cho sản phẩm AI
- 20/5. OpenAI mở phòng thí nghiệm AI ứng dụng đầu tiên ngoài Mỹ tại Singapore
- 21/5. Mỹ dùng tài chính xuất khẩu để mở rộng hệ sinh thái AI
- 21/5. AI trong khu vực công: hiệu quả không tự đến từ công nghệ
- 21/5. Ngành tiền mã hóa chuẩn bị trước nguy cơ từ máy tính lượng tử
- 22/5. Pháp rót thêm 1,5 tỷ euro cho lượng tử và vi điện tử
- 22/5. Trung Quốc phủ nhận yêu cầu doanh nghiệp công nghệ từ chối vốn ngoại
- 22/5. Malaysia siết trách nhiệm nền tảng số để bảo vệ trẻ em
- 25/5. Huawei đề xuất hướng phát triển chip mới trong bối cảnh bị Mỹ cấm vận
- 23/5. Cách mạng AI thúc đẩy làn sóng mua bán, sáp nhập quy mô lớn
- 24/5. Trung Quốc lần đầu đưa phi hành gia lưu trú một năm ngoài không gian

TIN TRONG NƯỚC

- 21/5. Robot mềm, nhựa từ vỏ trấu và hơn 100 công nghệ, thiết bị xanh tại Techmart 2026
- 22/5. Doanh nghiệp Việt bị phần mềm gián điệp tấn công nhiều nhất Đông Nam Á
- 25/5. Việt Nam đặt mục tiêu có hướng nghiên cứu tiệm cận nhóm 5% thế giới

TỔNG KẾT XU HƯỚNG

Trong tuần 19-25/5/2026, bức tranh KHCN-ĐMST-CĐS toàn cầu tiếp tục cho thấy sự dịch chuyển từ giai đoạn “mở rộng AI” sang giai đoạn cạnh tranh sâu hơn về hạ tầng công nghệ, quản trị và năng lực tự chủ chiến lược. Nổi bật trong tuần là bốn xu hướng chính: (i) AI ngày càng gắn chặt với cạnh tranh quốc gia; (ii) quản trị AI và nền tảng số bước vào giai đoạn hoàn thiện chuẩn mực; (iii) bán dẫn, lượng tử và không gian tiếp tục được thúc đẩy như các công nghệ chiến lược dài hạn; và (iv) an ninh mạng nổi lên như điểm nghẽn ngày càng lớn của chuyển đổi số.

Trên thế giới, xu hướng nổi bật nhất là cạnh tranh AI Mỹ-Trung tiếp tục leo thang nhưng đồng thời xuất hiện nhu cầu “kiểm soát cạnh tranh”. Việc Tổng thống Mỹ Donald Trump hoãn ký sắc lệnh AI do lo ngại ảnh hưởng tới lợi thế công nghệ trước Trung Quốc phản ánh sự giằng co giữa yêu cầu quản lý AI và mục tiêu duy trì ưu thế chiến lược. Ở chiều ngược lại, Thủ tướng Trung Quốc yêu cầu tích hợp sâu AI với chế tạo tiên tiến, tiếp tục khẳng định định hướng đưa AI trở thành động lực nâng cấp nền công nghiệp quốc gia. Cùng với đó, Huawei đề xuất hướng phát triển chip mới trong bối cảnh bị Mỹ cấm vận cho thấy Trung Quốc đang thúc đẩy tìm kiếm các hướng công nghệ thay thế nhằm giảm phụ thuộc vào hệ sinh thái bán dẫn phương Tây. Song song, Mỹ sử dụng tài chính xuất khẩu để mở rộng hệ sinh thái AI cũng cho thấy cạnh tranh công nghệ ngày càng gắn với công cụ tài chính và chính sách công nghiệp.

Một xu hướng đáng chú ý khác là nhiều quốc gia bắt đầu chuyển từ thúc đẩy AI sang xây dựng cơ chế quản trị AI. Singapore đề xuất “nhân dinh dưỡng” cho sản phẩm AI nhằm minh bạch dữ liệu, mức độ rủi ro và phương thức vận hành của hệ thống AI. Malaysia siết trách nhiệm của các nền tảng số để bảo vệ trẻ em, phản ánh xu hướng các nước Đông Nam Á đang dần xây dựng năng lực quản trị nền tảng số riêng thay vì chỉ đóng vai trò thị trường tiêu thụ công nghệ. Đáng chú ý, OpenAI mở phòng thí nghiệm AI ứng dụng đầu tiên ngoài Mỹ tại Singapore cho thấy Đông Nam Á đang nổi lên như một trung tâm thử nghiệm và triển

khai AI mới của thế giới.

Bên cạnh AI, các công nghệ chiến lược dài hạn tiếp tục được đầu tư mạnh. Pháp công bố gói đầu tư bổ sung 1,5 tỷ euro cho lượng tử và vi điện tử, trong khi ngành tiền mã hóa bắt đầu chuẩn bị trước nguy cơ máy tính lượng tử có thể phá vỡ các cơ chế mã hóa hiện nay. Đồng thời, việc Trung Quốc lần đầu đưa phi hành gia lưu trú một năm ngoài không gian cho thấy cạnh tranh công nghệ đang tiếp tục mở rộng sang lĩnh vực không gian vũ trụ – nơi hội tụ AI, vật liệu mới, vi điện tử và truyền thông vệ tinh.

Trong nước, các diễn biến tuần qua cho thấy Việt Nam đang đồng thời thúc đẩy khoa học nền tảng, đổi mới sáng tạo ứng dụng và tăng cường bảo đảm an ninh số. Việc Việt Nam đặt mục tiêu có hướng nghiên cứu tiệm cận nhóm 5% thế giới nhằm nâng cấp năng lực khoa học công nghệ quốc gia theo hướng dài hạn và thực chất hơn. Song song, Techmart 2026 với robot mềm, vật liệu sinh học từ vỏ trấu và nhiều thiết bị xanh cho thấy hệ sinh thái đổi mới sáng tạo trong nước đang mở rộng sang các lĩnh vực công nghệ xanh và kinh tế tuần hoàn, thay vì chỉ tập trung vào chuyển đổi số thuần túy. Tuy nhiên, việc doanh nghiệp Việt Nam bị phần mềm gián điệp tấn công nhiều nhất Đông Nam Á cho thấy tốc độ chuyển đổi số đang đi nhanh hơn năng lực phòng vệ số. Trong bối cảnh AI và tự động hóa ngày càng được ứng dụng rộng rãi, an ninh mạng không còn chỉ là vấn đề kỹ thuật mà đang trở thành rủi ro vận hành và an ninh kinh tế.

Từ các diễn biến trên, có thể rút ra hai hàm ý chính sách đáng chú ý cho Việt Nam. Thứ nhất, cần sớm nghiên cứu cơ chế đánh giá và phân loại rủi ro đối với các hệ thống AI triển khai trong khu vực công và các lĩnh vực thiết yếu, theo hướng tăng tính minh bạch và trách nhiệm giải trình của AI. Thứ hai, trong bối cảnh tấn công mạng gia tăng và AI thúc đẩy tái cấu trúc doanh nghiệp toàn cầu, Việt Nam cần ưu tiên xây dựng các nền tảng hỗ trợ an ninh mạng dùng chung cho doanh nghiệp vừa và nhỏ, đồng thời thúc đẩy hình thành năng lực hạ tầng tính toán và dữ liệu phục vụ hệ sinh thái AI trong nước.

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

21/5. Tổng thống Mỹ Donald Trump hoãn ký sắc lệnh AI vì lo ảnh hưởng lợi thế trước Trung Quốc

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Tổng thống Mỹ Donald Trump đã bất ngờ hoãn ký một sắc lệnh hành pháp về trí tuệ nhân tạo, chỉ vài giờ trước một buổi lễ dự kiến có sự tham dự của lãnh đạo các công ty AI. Theo Reuters, ông Trump nói không hài lòng với một số nội dung của sắc lệnh và không muốn thực hiện bất kỳ bước đi nào có thể làm

suy yếu vị thế dẫn đầu của Mỹ trong cạnh tranh AI với Trung Quốc. Dự thảo sắc lệnh được cho là thiết lập khuôn khổ tự nguyện để các nhà phát triển AI trao đổi với Chính phủ Mỹ trước khi công bố các mô hình tiên tiến ra công chúng; đồng thời hướng tới việc sử dụng các mô hình này nhằm tăng cường năng lực phòng thủ mạng cho hệ thống chính phủ và các lĩnh vực thiết yếu như ngân hàng, y tế. Một số quan chức và chuyên gia ủng hộ cơ chế kiểm tra an toàn giống mô hình phê duyệt trong y tế, trong khi các lãnh đạo công nghệ và nhà đầu tư gần chính quyền cảnh báo điều đó có thể cản trở tốc độ phát triển AI. Diễn biến này cho thấy Mỹ chưa tìm được điểm cân bằng ổn định giữa ba mục tiêu: duy trì vị thế dẫn đầu công nghệ, kiểm soát rủi ro an ninh từ mô hình nền tảng, và tránh tạo gánh nặng pháp lý khiến doanh nghiệp chuyển dịch đổi mới ra khỏi khuôn khổ trong nước.

24/5. Thiết bị cầm tay của Trung Quốc có thể phát hiện dấu ấn ung thư từ một giọt máu

Nguồn: SCMP

www.bbc.com

Các nhà khoa học Trung Quốc đã phát triển một thiết bị nhỏ gọn có thể phát hiện dấu ấn sinh học của ung thư giai đoạn sớm chỉ từ một giọt máu, mở ra triển vọng mới cho sàng lọc bệnh tại cơ sở y tế tuyến dưới, vùng xa hoặc thậm chí tại nhà. Nhóm nghiên cứu của Wen Liaoyong tại Đại học Westlake, Hàng Châu, đã thu nhỏ một hệ thống phát hiện từng có kích thước tương đương tủ lạnh thành thiết bị cầm tay, đồng thời

nâng độ nhạy lên khoảng 10.000 lần so với phương pháp truyền thống trong phát hiện ung thư phổi giai đoạn sớm. Kết quả nghiên cứu được công bố trên Nature Photonics ngày 13/5. Công nghệ này kết hợp cảm biến quang học nano, cấu trúc DNA, chấm lượng tử và hệ CRISPR-Cas để nhận diện các phân tử dấu ấn sinh học ở nồng độ cực thấp trong máu. Trong thử nghiệm, nhóm nghiên cứu tập trung vào miR-21, một loại microRNA có liên quan đến ung thư phổi. Khi hệ CRISPR nhận diện đúng phân tử mục tiêu, tín hiệu quang học của cảm biến thay đổi, cho phép thiết bị xác định sự hiện diện của dấu ấn ung thư ngay cả khi số lượng phân tử trong mẫu rất nhỏ. Đáng chú ý, thiết bị đã phát hiện được miR-21 trong huyết thanh của bệnh nhân ung thư phổi, cho thấy tiềm năng ứng dụng trong điều kiện xét nghiệm thực tế. Nếu tiếp tục được kiểm chứng lâm sàng và phát triển thành sản phẩm y tế, công nghệ này có thể hỗ trợ sàng lọc ung thư ở giai đoạn rất sớm, trước khi khối u đủ lớn để quan sát rõ bằng chẩn đoán hình ảnh; đồng thời giúp bác sĩ theo dõi đáp ứng điều trị theo thời gian ngắn hơn. Tuy nhiên, đây vẫn là kết quả nghiên cứu ban đầu, cần thêm thử nghiệm trên quy mô lớn, chuẩn hóa quy trình và đánh giá độ ổn định trước khi ứng dụng rộng rãi. Dù vậy, thành tựu này cho thấy xu hướng kết hợp công nghệ nano, quang tử học và sinh học phân tử đang mở ra hướng đi mới cho y học chính xác và y tế dự phòng.

19/5. Thủ tướng Trung Quốc yêu cầu tích hợp sâu AI với chế tạo tiên tiến

Nguồn: CCTV

www.ft.com

Thủ tướng Trung Quốc Lý Cường nhấn mạnh yêu cầu thúc đẩy tích hợp sâu trí tuệ nhân tạo với chế tạo tiên tiến trong chuyến khảo sát các doanh nghiệp khoa học - công nghệ tại Bắc Kinh ngày 18/5. Theo CCTV/Xinhua, ông Lý Cường đặc biệt đề cập robot thông minh như một phương tiện quan trọng để gắn AI

với công nghiệp chế tạo hiện đại. Ông yêu cầu tiếp tục tăng cường nghiên cứu cơ bản, đột phá công nghệ lõi trong các lĩnh vực then chốt, đồng thời đẩy nhanh đổi mới trong máy hoàn chỉnh, linh kiện then chốt, hệ thống ra quyết định thông minh và điều khiển. Thủ tướng Trung Quốc cho rằng ngành robot thông minh có dư địa phát triển rộng lớn, trong khi Trung Quốc sở hữu lợi thế về thị trường siêu lớn, chuỗi công nghiệp hoàn chỉnh và nhiều kịch bản ứng dụng. Ông cũng nhấn mạnh doanh nghiệp là lực lượng chủ thể trong chuyển đổi công nghiệp; cần hỗ trợ nhiều doanh nghiệp hơn nâng cấp thông minh toàn bộ quy trình từ nghiên cứu - thiết kế, sản xuất, quản trị vận hành đến dịch vụ sau bán hàng. Bản tin phản ánh định hướng nhất quán của Trung Quốc: không xem AI chỉ là công nghệ số độc lập, mà là công cụ tái cấu trúc năng lực sản xuất và nâng cấp nền công nghiệp thực.

20/5. Singapore đề xuất “nhãn dinh dưỡng” cho sản phẩm AI

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Singapore đang trao đổi với các công ty công nghệ về khả năng gắn “nhãn dinh dưỡng” cho sản phẩm AI, nhằm nêu rõ mục đích sử dụng, giới hạn và những cách dùng phù hợp hoặc không phù hợp. Theo Reuters, Bộ trưởng Phát triển số và Thông tin

Josephine Teo cho biết Singapore có thể bắt đầu bằng khuôn khổ tự nguyện, sau đó đánh giá hiệu quả trước khi quyết định bước tiếp theo. Nếu được triển khai, đây có thể là một trong những mô hình đầu tiên trên thế giới áp dụng cách tiếp cận tương tự nhãn thực phẩm hoặc thuốc đối với ứng dụng AI tiêu dùng. Singapore cũng đang phát triển khung kiểm thử và công nhận các tổ chức đánh giá sản phẩm AI. Chính sách này nằm trong chiến lược rộng hơn nhằm đưa Singapore thành trung tâm AI trung lập, hấp dẫn cả doanh nghiệp Mỹ và Trung Quốc. Cùng thời điểm, Singapore công bố việc OpenAI đặt phòng thí nghiệm AI ứng dụng đầu tiên ngoài Mỹ tại nước này, trong khi Google DeepMind cũng mở rộng hợp tác trong giáo dục, y tế và nghiên cứu khoa học. Cách tiếp cận của Singapore đáng chú ý vì không cực đoan theo hướng cấm đoán, mà nhấn mạnh minh bạch, tiêu chuẩn hóa thông tin và trách nhiệm sử dụng AI của cả nhà phát triển lẫn người dùng.

20/5. OpenAI mở phòng thí nghiệm AI ứng dụng đầu tiên ngoài Mỹ tại Singapore

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

OpenAI sẽ mở phòng thí nghiệm AI ứng dụng đầu tiên ngoài nước Mỹ tại Singapore, đánh dấu bước đi chiến lược của công ty trong mở rộng hiện diện tại châu Á. Theo Reuters, Bộ Phát triển số và Thông tin Singapore cho biết OpenAI dự kiến tăng nhân sự tại

Singapore lên khoảng 200 vị trí trong vài năm tới và cam kết đầu tư hơn 300 triệu đô la Singapore, tương đương khoảng 235 triệu USD. Hai bên sẽ hợp tác thúc đẩy đổi mới AI ứng dụng, phát triển nhân lực AI và mở rộng khả năng tiếp cận AI cho người dân, doanh nghiệp và khu vực công. Quyết định này diễn ra trong bối cảnh Singapore đang đặt cược mạnh vào AI để chuyển đổi nền kinh tế, xây dựng vị thế trung tâm AI có khả năng thu hút các doanh nghiệp hàng đầu toàn cầu. Không gian chính sách ổn định, năng lực quản trị số, cơ sở hạ tầng bán dẫn - dữ liệu và vai trò trung lập tương đối giữa Mỹ và Trung Quốc giúp Singapore trở thành địa điểm phù hợp cho các phòng thí nghiệm ứng dụng. Với OpenAI, đây không chỉ là mở rộng thị trường, mà còn là bước đi để thử nghiệm các ứng dụng AI trong môi trường đô thị - dịch vụ công - doanh nghiệp có mức độ số hóa cao.

21/5. Mỹ dùng tài chính xuất khẩu để mở rộng hệ sinh thái AI

Nguồn: Reuters

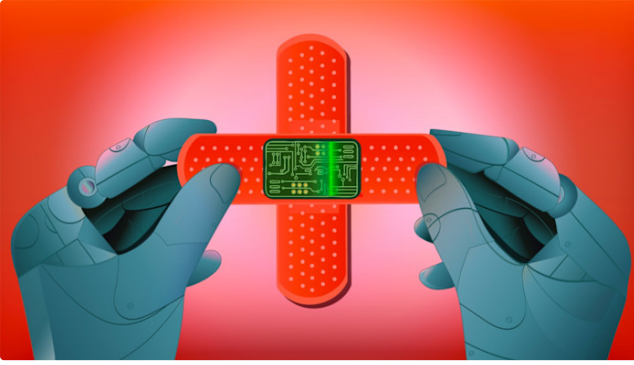
www.reuters.com

Chính quyền Tổng thống Donald Trump đang thúc đẩy một chương trình mới nhằm hỗ trợ doanh nghiệp nước ngoài mua công cụ AI của Mỹ bằng các gói tài chính xuất khẩu quy mô lớn. Theo Reuters, Ngân

hàng Xuất nhập khẩu Mỹ dự kiến phê duyệt sáng kiến để cung cấp bảo hiểm, bảo lãnh khoản vay trung hạn, khoản vay trực tiếp và bảo lãnh dài hạn cho các giao dịch mua công nghệ AI Mỹ. Chương trình này triển khai theo sắc lệnh hành pháp được ông Trump ký tháng 7/2025, nhưng vẫn yêu cầu Bộ Thương mại Mỹ phê duyệt giấy phép đối với các công nghệ nhạy cảm như chip AI tiên tiến của Nvidia trước khi tài trợ được thực hiện. Văn bản Reuters tiếp cận mô tả sáng kiến ExportAI là công cụ tăng cường vị thế lãnh đạo AI của Mỹ, hiện đại hóa năng lực tài chính của EXIM và hỗ trợ xuất khẩu công nghệ AI “đáng tin cậy”. Động thái này cho thấy Washington đang kết hợp hai hướng chính sách: kiểm soát nghiêm ngặt công nghệ lõi để ngăn chuyển hướng sang Trung Quốc, đồng thời chủ động tài trợ cho các đối tác quốc tế tiếp cận hệ sinh thái AI Mỹ. Đây là cạnh tranh địa - công nghệ ở cấp hệ thống, không chỉ ở từng sản phẩm hay từng doanh nghiệp.

21/5. AI trong khu vực công: hiệu quả không tự đến từ công nghệ

Nguồn: Financial Times

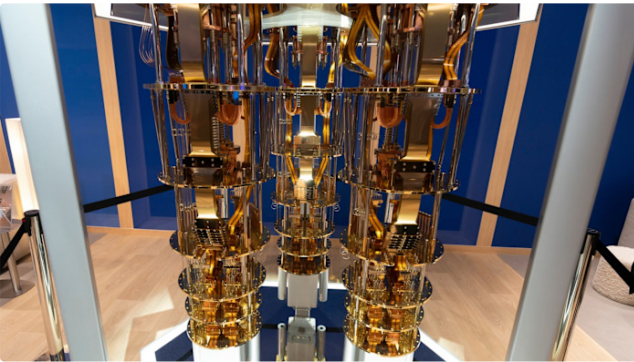
www.ft.com

Financial Times đặt vấn đề: AI có thể làm khu vực công hiệu quả hơn hay không, trong bối cảnh nhiều chính phủ kỳ vọng công nghệ này giúp giảm chi phí, rút ngắn thủ tục và nâng chất lượng dịch vụ. Bài viết cho

rằng tiềm năng là có thật, từ phát hiện gian lận, hỗ trợ ghi chép hành chính, xử lý hồ sơ đến hỗ trợ dịch vụ y tế - xã hội. Tuy nhiên, hiệu quả thực tế phụ thuộc rất lớn vào quy trình, dữ liệu, hạ tầng số và cách tổ chức công việc. FT dẫn quan điểm thận trọng rằng lợi ích năng suất trong khu vực công khó đo lường hơn khu vực tư nhân; nếu triển khai thiếu đánh giá kết quả, AI có thể chỉ tạo thêm lớp công cụ mới mà không giải quyết điểm nghẽn cốt lõi. Đáng chú ý, năng suất tăng ở phía cơ quan nhà nước có thể bị triệt tiêu nếu người dân cũng dùng AI để tạo lượng lớn khiếu nại, phản hồi, yêu cầu thông tin hoặc hồ sơ phức tạp hơn. Điều này đặt ra yêu cầu quản trị hai chiều: không chỉ dùng AI để tự động hóa bộ máy, mà phải thiết kế lại quy trình phục vụ công, chuẩn hóa dữ liệu, kiểm soát chất lượng đầu ra và đánh giá chi phí vòng đời của từng ứng dụng.

21/5. Ngành tiền mã hóa chuẩn bị trước nguy cơ từ máy tính lượng tử

Nguồn: Financial Times

www.ft.com

Financial Times cho biết các công ty tiền mã hóa đang gia tăng chuẩn bị trước nguy cơ máy tính lượng tử có thể phá vỡ nền tảng mật mã bảo vệ ví số và giao dịch blockchain. Rủi ro này trước đây thường được xem là xa, nhưng nay được nhìn nhận nghiêm túc

hơn khi tiến bộ lượng tử diễn ra nhanh và các nghiên cứu mới cho thấy việc bẻ khóa có thể cần ít tài nguyên lượng tử hơn so với ước tính trước đây. Theo FT, Ripple, Circle, Tron và Ethereum Foundation nằm trong số các tổ chức đang nghiên cứu mật mã “hậu lượng tử” để bảo vệ ví và nâng cấp hạ tầng blockchain. Điểm dễ tổn thương nằm ở cặp khóa công khai - khóa riêng tư: nếu máy tính lượng tử đủ mạnh có thể suy ra khóa riêng tư từ khóa công khai, tài sản số trong ví sẽ đối mặt nguy cơ bị đánh cắp. Thách thức lớn nhất là việc nâng cấp các mạng phi tập trung, đặc biệt như Bitcoin, đòi hỏi đồng thuận rộng và chi phí rất lớn. Bản tin cho thấy cạnh tranh lượng tử không chỉ là cuộc đua khoa học - công nghệ giữa các quốc gia, mà còn có thể tác động trực tiếp đến an toàn tài chính số, buộc ngành tiền mã hóa phải chuẩn bị trước khi rủi ro trở thành hiện thực.

22/5. Pháp rót thêm 1,5 tỷ euro cho lượng tử và vi điện tử

Nguồn: Reuters

apnews.com

Tổng thống Pháp Emmanuel Macron tuyên bố Chính phủ Pháp sẽ đầu tư bổ sung 1 tỷ euro cho chiến lược lượng tử và 550 triệu euro cho lĩnh vực vi điện tử, trong bối cảnh các cường quốc đẩy nhanh

cuộc đua làm chủ công nghệ tính toán thế hệ mới. Theo Reuters, ông Macron nhấn mạnh Pháp có đủ điều kiện để trở thành một trong những bên chiến thắng trong cuộc đua này. Khoản đầu tư mới được công bố ngay sau khi chính quyền Mỹ nêu kế hoạch đầu tư 2 tỷ USD vào cổ phần của chín công ty điện toán lượng tử nhằm củng cố vị thế dẫn đầu. Lượng tử được xem là mặt trận công nghệ kế tiếp sau AI, có tiềm năng tăng tốc các bài toán trong dược phẩm, tài chính, mô phỏng vật liệu và mật mã. Công ty Alice & Bob của Pháp là một trong các đơn vị nhận hỗ trợ và cũng nhận vốn từ NVentures, nhánh đầu tư mạo hiểm của Nvidia, để phát triển phần cứng lượng tử ít lỗi hơn. Doanh nghiệp này tham gia chương trình PROQCIMA do Bộ Quốc phòng Pháp dẫn dắt, đặt mục tiêu có hai nguyên mẫu máy tính lượng tử phổ dụng do Pháp thiết kế sẵn sàng công nghiệp hóa vào năm 2032.

22/5. Trung Quốc phủ nhận yêu cầu doanh nghiệp công nghệ từ chối vốn ngoại

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Ủy ban Cải cách và Phát triển Quốc gia Trung Quốc phủ nhận việc chính phủ yêu cầu các doanh nghiệp công nghệ trong nước từ chối đầu tư nước ngoài. Theo Reuters, người phát ngôn Lý Siêu khẳng định Trung Quốc “chưa bao giờ yêu cầu các công ty

công nghệ Trung Quốc không chấp nhận đầu tư nước ngoài”, song nhấn mạnh mọi khoản đầu tư phải tuân thủ pháp luật Trung Quốc và không được gây phương hại đến an ninh, lợi ích quốc gia. Tuyên bố này được đưa ra sau khi Bloomberg trước đó đưa tin một số cơ quan quản lý Trung Quốc đã chỉ đạo các doanh nghiệp công nghệ tư nhân, trong đó có các start-up AI hàng đầu, không nhận vốn Mỹ nếu chưa được phê duyệt. Reuters cũng đặt diễn biến này trong bối cảnh Bắc Kinh từng yêu cầu Meta hủy thương vụ mua lại start-up AI Manus, gây lo ngại trong cộng đồng khởi nghiệp và giới đầu tư nước ngoài. Vấn đề cốt lõi là AI ngày càng được cả Mỹ và Trung Quốc coi là công nghệ lưỡng dụng, có thể tăng cường năng lực quân sự và tấn công mạng. Do đó, dù Trung Quốc phủ nhận cấm vốn ngoại nói chung, thông điệp chính sách vẫn cho thấy an ninh quốc gia sẽ tiếp tục là tiêu chí trung tâm trong giám sát đầu tư vào công nghệ chiến lược.

22/5. Malaysia siết trách nhiệm nền tảng số để bảo vệ trẻ em

Nguồn: Reuters

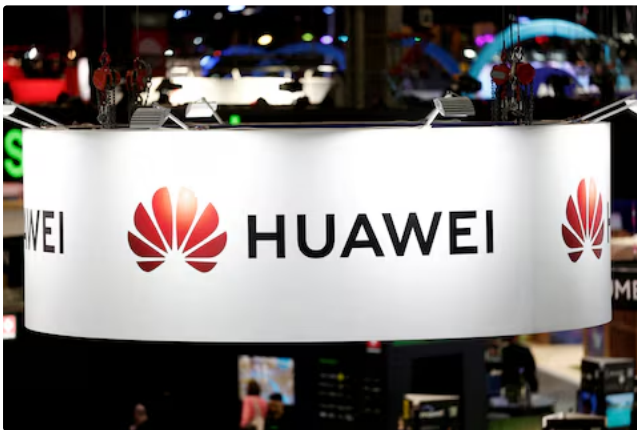
news.tuoitre.vn

Malaysia sẽ áp dụng các biện pháp mới từ ngày 1/6 nhằm bảo vệ trẻ em và giảm khả năng tiếp xúc với nội dung độc hại trên các nền tảng trực tuyến. Theo Reuters, Ủy ban Truyền thông và Đa phương tiện

Malaysia yêu cầu các nhà cung cấp dịch vụ trực tuyến triển khai biện pháp hạn chế việc đăng ký và sở hữu tài khoản của người dùng dưới 16 tuổi, đồng thời tăng cường quản trị nội dung. Các nền tảng cũng phải có cơ chế báo cáo và phản hồi hiệu quả, xác minh nhà quảng cáo và gắn nhãn nội dung bị thao túng khi cần thiết. Chính sách này được đưa ra trong bối cảnh Malaysia những năm gần đây tăng cường giám sát mạng xã hội sau khi ghi nhận sự gia tăng của nội dung có hại, bao gồm cờ bạc trực tuyến, lừa đảo, nội dung khiêu dâm trẻ em, dụ dỗ trẻ vị thành niên, bắt nạt mạng và nội dung liên quan đến chủng tộc, tôn giáo, hoàng gia. Chính phủ cũng đang chuẩn bị cơ chế xác minh độ tuổi trong năm nay. Đây là bước đi phù hợp với xu hướng toàn cầu: chuyển từ khuyến nghị đạo đức sang nghĩa vụ pháp lý rõ hơn đối với nền tảng số, nhất là trong bảo vệ trẻ em và nhóm dễ tổn thương.

25/5. Huawei đề xuất hướng phát triển chip mới trong bối cảnh bị Mỹ cấm vận

Nguồn: Reuters

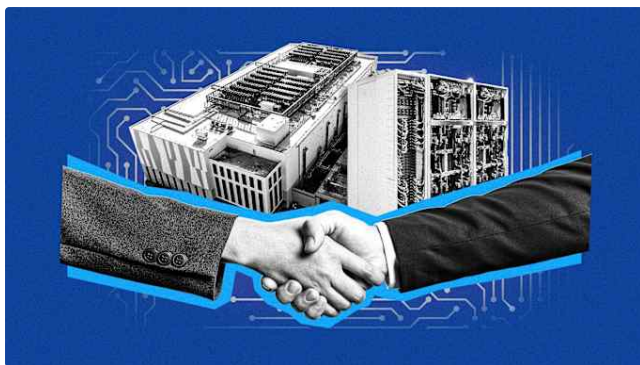
www.reuters.com

Huawei công bố một hướng tiếp cận mới trong phát triển bán dẫn, được gọi là “Tau Scaling Law”, nhằm cải thiện hiệu năng chip mà không phụ thuộc chủ yếu vào việc tiếp tục thu nhỏ bóng bán dẫn. Theo Reuters, Huawei kỳ vọng đến năm 2031 có thể

thiết kế chip cao cấp với mật độ bóng bán dẫn tương đương tiến trình 1,4 nanometre – mức được dự báo gần với tiền tuyến công nghệ bán dẫn toàn cầu vào cuối thập kỷ. Điểm đáng chú ý là chiến lược của Huawei tập trung vào việc rút ngắn thời gian tín hiệu và dữ liệu di chuyển trong chip và hệ thống tính toán, thay vì chỉ chạy đua với tiến trình quang khắc tiên tiến – lĩnh vực Trung Quốc đang bị hạn chế tiếp cận do lệnh kiểm soát của Mỹ. Công ty cho biết dòng chip Kirin ra mắt mùa thu 2026 sẽ là sản phẩm đầu tiên ứng dụng kiến trúc liên quan mang tên LogicFolding, giúp rút ngắn dây dẫn trong chip và cải thiện hiệu năng. Huawei cũng tuyên bố đã thiết kế và sản xuất hàng loạt 381 chip trong sáu năm qua dựa trên nguyên lý này. Dù chưa có dữ liệu độc lập kiểm chứng, tuyên bố này phản ánh nỗ lực tìm “đường vòng công nghệ” của Trung Quốc trước sức ép cấm vận.

23/5. Cách mạng AI thúc đẩy làn sóng mua bán, sáp nhập quy mô lớn

Nguồn: Financial Times

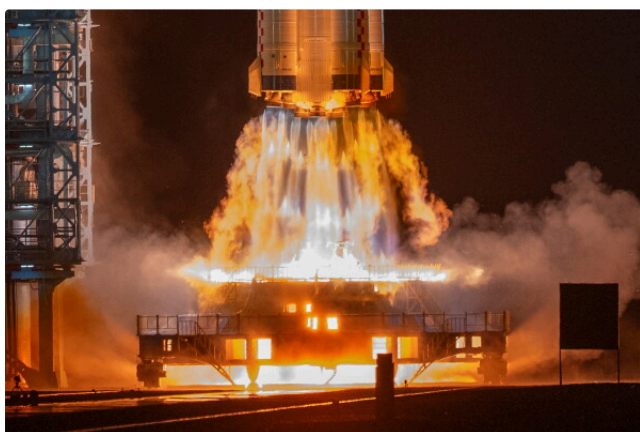
www.ft.com

Theo Financial Times, cuộc cách mạng AI đang làm thay đổi mạnh mẽ thị trường mua bán và sáp nhập, khi nhu cầu tính toán, điện năng, phần cứng và hạ tầng dữ liệu tăng vọt. Theo phần mô tả công khai của bài viết, AI đã đưa các ngành vốn được coi là

chậm chuyển động như điện lực, hạ tầng và thiết bị lưu trữ trở thành tâm điểm của các thương vụ lớn. Nhu cầu xây dựng trung tâm dữ liệu và bảo đảm nguồn điện ổn định khiến các công ty tiện ích, nhà sản xuất phần cứng, nhà cung cấp bộ nhớ và các quỹ đầu tư tư nhân trở thành mắt xích chiến lược trong chuỗi giá trị AI. FT cũng nhấn mạnh vai trò của những tập đoàn công nghệ lớn trong việc thu tóm nhân tài, công nghệ và tài sản hạ tầng, trong khi các nhà đầu tư tài chính như BlackRock, Apollo hay Blackstone nổi lên như lực lượng cấp vốn quan trọng cho làn sóng đầu tư AI. Tuy nhiên, bài viết cũng cảnh báo các rủi ro xã hội và thị trường: chi phí năng lượng tăng, sức ép việc làm, phản ứng của cộng đồng địa phương và nguy cơ bong bóng tài sản công nghệ nếu kỳ vọng vượt xa hiệu quả kinh tế thực tế.

24/5. Trung Quốc lần đầu đưa phi hành gia lưu trú một năm ngoài không gian

Nguồn: Reuters, Xinhua

apnews.com

Ngày 24/5/2026, Trung Quốc phóng thành công tàu vũ trụ có người lái Thần Châu-23 từ Trung tâm phóng vệ tinh Tửu Tuyền, đưa ba phi hành gia lên trạm vũ trụ Thiên Cung, đánh dấu bước tiến mới trong chương trình không gian có người lái của nước này. Sứ mệnh lần này có một phi hành gia dự kiến ở lại quỹ đạo trong khoảng một năm, qua đó lập kỷ lục mới về thời

gian lưu trú liên tục ngoài không gian của phi hành gia Trung Quốc. Đây là lần đầu tiên Trung Quốc triển khai nhiệm vụ lưu trú dài ngày như vậy, sau nhiều sứ mệnh Thần Châu trước đây chủ yếu kéo dài khoảng sáu tháng. Sứ mệnh Thần Châu-23 được triển khai trong bối cảnh Trung Quốc đang tăng tốc các mục tiêu không gian chiến lược, đặc biệt là kế hoạch đưa người lên Mặt trăng vào khoảng năm 2030. Việc kéo dài thời gian lưu trú của phi hành gia trên quỹ đạo có ý nghĩa quan trọng đối với nghiên cứu tác động của môi trường không trọng lực lên cơ thể con người, kiểm nghiệm năng lực vận hành dài hạn của trạm Thiên Cung, cũng như hoàn thiện các quy trình hậu cần, y tế, kỹ thuật và điều hành nhiệm vụ trong thời gian dài. Bên cạnh giá trị khoa học, sự kiện này cho thấy Trung Quốc đang từng bước củng cố năng lực tự chủ trong xây dựng, khai thác và duy trì trạm vũ trụ riêng, qua đó nâng cao vị thế trong cuộc cạnh tranh không gian ngày càng quyết liệt giữa các cường quốc.

21/5. Robot mềm, nhựa từ vỏ trấu và hơn 100 công nghệ, thiết bị xanh tại Techmart 2026

Nguồn: Tuổi trẻ

tuoitre.vn

Sáng 21/5, Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM khai mạc Chợ công nghệ và thiết bị chuyên ngành công nghệ xanh và tuần hoàn 2026 tại Trung tâm Khởi nghiệp sáng tạo TP.HCM. Sự kiện diễn ra trong hai ngày 21-22/5, do Sàn Giao dịch công nghệ TP.HCM tổ chức trong khuôn khổ tuần lễ chào mừng Ngày Khoa học và Công nghệ Việt Nam, quy tụ hơn 100 công nghệ, thiết bị từ gần 50 viện nghiên cứu, trường đại học và doanh nghiệp. Khu trưng bày gồm 50 gian hàng, tập trung vào bốn nhóm lĩnh vực trọng điểm:

năng lượng xanh và tiết kiệm năng lượng; xử lý môi trường và kinh tế tuần hoàn; giám sát, đo lường và quản trị ESG; vật liệu xanh. Nhiều công nghệ, thiết bị được giới thiệu như hệ thống điện mặt trời tích hợp IoT, thiết bị lưu trữ năng lượng, quy trình nuôi tảo tuần hoàn, công nghệ tạo đạm và dầu sinh học, máy in 3D sử dụng nhựa tái chế, phần mềm kiểm kê khí nhà kính, nền tảng blockchain truy xuất dấu chân carbon, màng sinh học nano bảo quản trái cây, hạt nhựa sinh học từ vỏ trấu và vật liệu biocellulose từ dứa. Phát biểu tại sự kiện, Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM Lâm Đình Thắng nhấn mạnh các tiêu chuẩn xanh, yêu cầu giảm phát thải và quản trị ESG đang trở thành điều kiện cạnh tranh mới trong chuỗi cung ứng toàn cầu. Trong khuôn khổ Techmart 2026 còn có 15 hội thảo chuyên đề, khu vực tư vấn chuyên gia và hoạt động kết nối chuyển giao công nghệ. Đáng chú ý, Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM ký kết hợp tác với Sở Khoa học và Công nghệ các tỉnh Cà Mau, Đắk Lắk và Đồng Nai, nhằm thúc đẩy ứng dụng công nghệ xanh, tuần hoàn vào sản xuất, quản trị và phát triển kinh tế địa phương.

22/5. Doanh nghiệp Việt bị phần mềm gián điệp tấn công nhiều nhất Đông Nam Á

Nguồn: Tuổi trẻ

tuoitre.vn

Doanh nghiệp tại Việt Nam là nhóm bị tấn công bằng phần mềm gián điệp nhiều nhất Đông Nam Á trong năm 2025, theo báo cáo do Kaspersky công bố ngày 22/5. Dữ liệu của hãng bảo mật này cho thấy các giải pháp dành cho doanh nghiệp của Kaspersky đã phát hiện và ngăn chặn 818.939 vụ tấn công bằng spyware nhắm vào doanh nghiệp trong khu vực Đông Nam Á trong năm qua, tăng 18% so với năm 2024. Riêng tại Việt Nam, số vụ tấn công vượt 322.800,

đứng đầu khu vực. Malaysia và Indonesia xếp sau, với quy mô khoảng 194.600 vụ theo thống kê được bài báo dẫn lại. Xét theo tốc độ tăng trưởng qua từng năm, Singapore ghi nhận mức tăng cao nhất, 111%; tiếp theo là Philippines với 85%, Malaysia 75%, Indonesia 35% và Việt Nam 8%. Thái Lan là điểm sáng duy nhất trong khu vực khi số vụ tấn công giảm 53%. Theo ông Simon Tung, Tổng giám đốc khu vực ASEAN và Cộng đồng kinh tế ASEAN của Kaspersky, tội phạm mạng đang chuyển mục tiêu từ gây gián đoạn hoạt động sang đánh cắp thông tin chiến lược và dữ liệu nhạy cảm của doanh nghiệp. Phần mềm gián điệp là dạng mã độc được cài đặt bí mật vào thiết bị nhằm âm thầm thu thập dữ liệu, làm rò rỉ thông tin bảo mật, suy giảm hiệu suất hệ thống và có thể gây gián đoạn hoạt động thường xuyên. Những con số trên cho thấy an ninh mạng đang trở thành yêu cầu cấp thiết trong quản trị rủi ro doanh nghiệp, nhất là trong bối cảnh dữ liệu, bí mật kinh doanh và hệ thống vận hành số ngày càng trở thành tài sản chiến lược của nền kinh tế.

25/5. Việt Nam đặt mục tiêu có hướng nghiên cứu tiệm cận nhóm 5% thế giới

Nguồn: Vnexpress

vnexpress.net

Ngày 25/5, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Vũ Hải Quân ký Quyết định số 2555/QĐ-BKH-CN phê duyệt Chương trình nghiên cứu cơ bản xuất sắc trong lĩnh vực khoa học tự nhiên giai đoạn 2026-2035. Chương trình đặt mục tiêu phát triển nghiên cứu cơ bản xuất sắc thành một cấu phần quan trọng của hệ thống khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo quốc gia; qua đó hình thành các nhóm nghiên cứu mạnh, có năng lực dẫn dắt những hướng nghiên cứu tiên tiến, tạo

ra kết quả khoa học có ảnh hưởng trong khu vực và quốc tế. Theo mục tiêu được phê duyệt, đến năm 2030, Việt Nam phấn đấu hình thành khoảng 30 nhóm nghiên cứu mạnh trong lĩnh vực khoa học tự nhiên, trong đó ít nhất 3 nhóm đạt trình độ dẫn dắt trong khu vực. Đến năm 2035, số nhóm nghiên cứu mạnh dự kiến tăng lên khoảng 50 nhóm, trong đó ít nhất 10 nhóm có ảnh hưởng học thuật quốc tế rõ nét. Về chất lượng công bố, chương trình đặt mục tiêu đến năm 2030 nâng tỷ lệ công bố trên các tạp chí Q1 thuộc Web of Science và hệ thống Nature Index lên khoảng 1,5 lần, đến năm 2035 khoảng 2 lần so với giai đoạn 2021-2025. Chương trình phấn đấu đến năm 2030 có ít nhất một hướng nghiên cứu tiệm cận nhóm 5% thế giới về mức độ ảnh hưởng khoa học theo chỉ số trích dẫn chuẩn hóa theo lĩnh vực; đến năm 2035 có ít nhất ba hướng nghiên cứu đạt mức tiệm cận này. Đây được xem là bước chuyển quan trọng từ tài trợ nghiên cứu ngắn hạn sang đầu tư dài hạn, có trọng tâm, nhằm tạo nền tảng khoa học cho phát triển công nghệ chiến lược và nâng cao vị thế học thuật của Việt Nam.

BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC TRUNG ƯƠNG

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN · MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO